

Punkt 8.

Orientering om forenkling af Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

2018-065422

Familie og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender til Beskæftigelsesudvalgets orientering

- at der er indgået aftale om forenkling af beskæftigelsesindsatsen

Beslutning:

Til orientering.

Sagsbeskrivelse

Den 23. august 2018 er Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og SF blevet enige om en forenkling af beskæftigelsesindsatsen.

Aftalen er bygget op over fire hovedoverskrifter, som nedenfor skitseres:

- Færre og mere enkle proceskrav, herunder forsøgsordning med kontaktføreløb hos udvalgte a-kasser
- Ens regler på tværs af målgrupper
- Flere digitale løsninger
- Fokus på kommunernes resultater gennem benchmarking

Der er med aftalen ikke lagt op til færre målgrupper.

Færre og mere enkle proceskrav i forbindelse med samtaler

Med forslaget er der lagt op til, at der bliver færre og mere enkle proceskrav – og mere ensartethed på tværs af målgrupperne. Konkret lægges der op til følgende:

Færre proceskrav til samtaleforløbet

Kontaktføreløbet bliver mere ensrettes på tværs af målgrupper. Det betyder, at der stilles krav om fire samtaler i jobcentret de første 6 måneder. Derefter skal kontaktføreløbet tilrettelægges individuelt. Borger har ret til en samtale, hvis pågældende ønsker det og kommunen skal holde samtale, hvis der vurderes at være behov herfor.

Desuden forenkles kravene til indholdet i samtalerne, så det kan tilpasses den enkleste borger. Der skal dog fortsat være fokus på jobsøgning, ligesom kommunen har ansvar for at understøtte at borger har et fyldestgørende cv. Dertil kommer at det bliver muligt at a-kasserne deltager i fællesmødet via video. For uddannelsesmodtagere, der skal have et uddannelsespålæg ændres, der ikke på indholdet i samtalen.

Ydelsesskift fra eksempelvis kontanthjælp til ressourceforløb ses som et nyt forløb, og der vil derfor igen skulle afholdes fire samtaler inden for det første halve år.

Der vil dog også fremadrettet være forskelle mellem målgrupperne:

- For a-dagpengemodtagere fastholdes de to fællessamtaler med a-kassen inden for det første halve år – præcis som i dag. Dog kan samtalerne lægges mere frit inden for perioden.
- Kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere skal fortsat have første visitationssamtale inden for en uge.
- Sygedagpengemodtagere skal fortsat have første samtale tidligt i forløbet og senest inden udgangen af 8. sygefraværsuge
- Regler for unge forenkles ikke i første omgang, men ministeriet igangsætter en analyse af ungeindsatsen med henblik på også her at forenkles reglerne.

Ansvar til a-kasser

Som en del af aftalen iværksættes der en forsøgsordning, hvor udvalgte a-kasser i en 4-årig forsøgsperiode får ansvaret for kontaktføreløbet for dagpengemodtagere i opsigelsesperioden og de første tre måneder af ledighedsforløbet. Forsøgsordningen forventes at omfatte ca. 37.500 forløb årligt, dog skal initiativet omfatte mindst 25% af de nyindplacerede på dagpenge årligt.

A-kasserne skal i perioden som minimum afholde:

- En cv-samtale,
- Rådighedssamtaler,
- En fællessamtale med jobcenteret (a-kasse indkalder)

A-kassen skal foretage en indledende afklaring for at vurdere risikoen for langtidsledighed. Er der risiko herfor overgår borger til kontaktføreløb i jobcentret mhp en tidlig indsats. Unge under 25 år, der er omfattet af uddannelsespålæg, vil ikke være omfattet af forsøget.

Det er vigtigt at bemærke, at de kommuner, der som en del frikommuneforsøget delager i forsøg med kontaktforløbet, ikke vil blive omfattet af den 4-årige forsøgsordning. Dette er tilfældet i Aalborg Kommune, der derfor ikke vil skulle deltage i forsøgsordningen med forsikrede ledige hos a-kasserne i opsigelsesperioden og de første 3 måneder.

Øvrige lempelser i proceskrav

Ud over de ovenstående lempelser er der ligeledes indgået aftale om følgende:

- Dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere vil have ret til ét aktiveringstilbud senest inden 6 måneders ledighed. Herefter gives tilbud efter behov.
- Registreringskrav til ledige lempes. Reglen om at ledige mindst hver syvende dag skal gå på Jobnet for at tjekke jobforslag afskaffes.
- Udvidelse af reglen for mindre intensiv indsats til alle relevante målgrupper, så alle ledige kan fritages fra pligten til at møde personligt til samtaler og deltage i tilbud, hvis de inden for 6 uger skal i fuldtidsjob, fleksjob, skal på barsel, overgå til efterløn, fleksydelse eller folkepension.
- Mentor vil ikke længere fremgå som tilbud i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB-loven), men mulighederne for at bruge mentorer er uændrede. Det betyder bl.a., at der ikke vil være krav til ret- og pligtmentor for borgere, som ikke kan deltage i andre tilbud.
- Jobparate kontanthjælpsmodtagere kan få vejledning og opkvalificering som deres ret og pligt-tilbud, hvis det vurderes at være relevant.
- Systematisk henvisningsforløb afskaffes.

Ens regler på tværs af målgruppe

Partierne bag aftalen er desuden blevet enige om at regler på tværs af målgrupper, som udgangspunkt skal være ens på tværs af målgrupper.

Derfor vil følgende fremadrettet komme til at gælde:

- Varighedsbegrænsningerne i de virksomhedsrettede tilbud forenkles, så der kun skelnes mellem én varighedsbegrænsning, der gælder for borgere tæt på arbejdsmarkedet, og én for borgere længere fra arbejdsmarkedet.
 - For løntilskud vil udgangspunktet være 6 mdr. dog kun 4 mdr. for hos offentlige arbejdsgivere for borgere tættest på arbejdsmarkedet.
 - For borgere langt fra arbejdsmarkedet vil der kunne etableres løntilskud i 6 måneder hos både privat og offentlig arbejdsgiver. Der vil desuden være mulighed for forlængelse i op 6 måneder mere.
 - For virksomhedspraktik vil borgere tæt på arbejdsmarkedet kunne få 4 uger og borgere langt fra arbejdsmarkedet 13 uger – og med mulighed for forlængelse i op til 26 uger.
- Der vil være mulighed for at fortsætte i løntilskud ved målgruppeskift.
- Virksomhedspraktikkens formål præciseres, således at praktikken skal have et klart jobsigte.
- Borgere langt fra arbejdsmarkedet får mulighed for at få virksomhedspraktik på seneste ansættelsessted.
- Varighedsbegrænsning for vejledning og opkvalificering for dagpengemodtagere og ledige selvforsørgende fjernes.
- Fleksjobvisiterede får mulighed for ordinær uddannelse
- Sygedagpengemodtagere får ret til en læse-, skrive- og regnetest
- Jobrotationsordningen udvides til flere målgrupper.
- Forenkling af voksenlærlingeordningen - dog stadig to satser.
- Varslingspuljer samles til en.

Flere digitale løsninger

Det fremgår af aftalen, at beskæftigelsesindsatsen skal understøttes af flere og bedre digitale løsninger. Derfor iværksættes en foranalyse af "Det virtuelle jobcenter". Formålet med Det virtuelle jobcenter vil være: En digital kontakt i beskæftigelsesindsatsen, hvor en åben platform for deling af data vil kunne give mulighed for målrettet selvbetjeningsløsninger.

Derudover kommer følgende digitale initiativer:

- Forenkling og automatisering af opgørelsen af ordinært ansatte via oplysninger fra e-Indkomst.
- Forenkling og harmonisering af reglerne om merbeskæftigelseskravet
- Alle skal have et CV på Jobnet og obligatorisk selvbooking af samtaler til flere målgrupper.
- Alle, der modtager en indsats fra jobcenteret, skal bruge Min Plan på Jobnet (med undtagelse af borgere fritaget fra digital post og borgere undtaget efter en konkret vurdering).
- Det digitale ansøgningssystem for virksomheder, VITAS, udvides til flere områder (fleksjob, jobrotation mv.).

Fokus på kommunernes resultater gennem benchmarking

Med aftalen er der desuden besluttet, at de lempede regler skal gå hånd i hånd med skærpet opfølgning på kommunernes indsats, samt mulighed for at skride ind over for de kommuner der har dårlige resultater.

Derfor vil der blive indført følgende:

- Kommunernes indsats måles ved en benchmarkrapport, som vil tage udgangspunkt i andelen på offentlig forsørgelse sammenholdt med den andel, kommunen kan forventes at have på baggrund af rammevilkår. De eksisterende klynger afskaffes.
- Kommuner, der har en højere andel på offentlig forsørgelse end forventet (der tages højde for usikkerhed og udsving), og som ikke lever op til fastsatte mål omkring den aktive indsats, omfattes af et skærpet tilsyn. De præcise mål kendes endnu ikke. Det vil være aftalepartierne, som godkender, hvilke fokusmål, der anvendes i den skærpede opfølgning.
- Det skærpede tilsyn igangsættes trinvis:
 - Trin 1: Kommunen blive sat under et skærpet politisk tilsyn, og skal levere en redegørelse og genopretningsplan. Beskæftigelsesministeren holder møde med kommunens borgermester.
 - Trin 2: Kommunen har en genopretningsperiode på 9 måneder til at rette op på beskæftigelsesindsatsen i tråd med genopretningsplanen. Hvis der undervejs vurderes ikke at ske fremskridt, vil kommunen få besøg af en taskforce fra STAR, der vil yde bistand til kommunen. Kommunen vil skulle takke ja til besøget.
 - Trin 3: Hvis kommunen ikke på tilfredsstillende vis har genoprettet indsatsen og nedbragt antallet af passivt forsørgede, vil kommunen blive sat under administration. Dette indebærer, at kommunen skal følge centralt fastsatte proceskrav og skal finansiere en revision af samtlige passivsager.

Øvrige elementer i aftalen

Det er desuden aftalt at udarbejde en helt ny hovedlov om den aktive beskæftigelsesindsats, som skal være lettere at forstå og administrere efter. Endelig vil aftalepartierne gennemgå den såkaldte kontoplan mhp. at vurdere, om den kan begrænses, og dermed lette kommunernes administration.

Aftalepartierne vil desuden undersøge, om en række af initiativerne kan implementeres på Udlændinge- og Integrationsministeriets område, ligesom de vil drøfte, hvorvidt der skal iværksættes flere frikommuneforsøg på beskæftigelsesområdet.

Ikrafttrædelse

Hovedparten af aftalen forventes at træde i kraft 1. juli 2019. Dog med undtagelse af følgende elementer:

- Forenkling af opgørelsen af antallet af ordinært ansatte og harmonisering af merbeskæftigelseskrav for offentlige og private arbejdsgivere forventes at træde i kraft 1. januar 2020.
- Lempede registreringskrav til ledige forventes at træde i kraft den 1. oktober 2019
- For initiativerne om Min Plan, CV, selvbooking til flere målgrupper samt udvidelse af VITAS til flere områder vil ikrafttrædelsen ske løbende.